

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Horis Canonicis Juxta Rubricas Breviarii Romani ritè recitandis - In qua etiam ipsæ Rubricæ Notis brevibus illustratæ, & Martyrologij Romani nomina suis Accentibus signata continentur, Ad Faciliorem Discentium Vsvm Ac Praxin

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

§. 4. De Hymno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48333)

omittuntur tria prima verba Psalmi, & inchoatur ille à Verbis *Iubilemus DEO salutari nostro.*

III. A Dominica Passionis usque ad Pascha non dicitur in hoc Psalmo *Gloria Patri*, nisi in Festis occurrentibus. Invitatorium tamen perinde repetitur, atque aliàs fieri consuevit.

§. IV.

De Hymno.

I. IN Dominicis & Ferijs sumitur ex Officio Hebdomadario, nisi alius in proprio de Tempore præscribatur. In Festis omnibus, nisi proprius assignetur, sumitur ex communi Sanctorum. In Vigilijs sumitur ex Officio Feriæ, in quam cadunt Vigiliæ, excepta Vigilia Pentecostes, & Epiphaniæ, quæ sub ritu Semiduplici celebrantur.

II. Ultima Stropha, si Hymnus sit compositus ex dime-
ris Jambicis, mutatur eo modo, qui in Rubricis §. 20. assignatur. In Hymno Confessorum verò loco illorum Verborum in prima Stropha: *meruit beatas scandere sedes*: si non est dies obitûs, dicitur: *meruit supremos laudis honores.* De qua mutatione sic loquitur Gavantus in Commentar. Breviar. l. 8. c. 3. n. 7. *In Translationum Festis, & quando Officia Confessorum transferuntur in aliam diem, ut in Rubricis, mutatur versus in Hymno: Iste Confessor: ut in Breviario Urbani VIII. iussu recognito, ne mendacium dicatur, quòd eo die obierint. In Hymno Laudum Confessorum non Pontificum videbatur etiam mutandus ille versus: Dies refulsit lumine, Quo sanctus hic de corpore. Sed non mutatur, quia non dicimus. Hic dies præcisè, in quo fit Officium. Contingit etiam transferri Officium à die obitûs in immediatè sequentè diem, put à à Dominica in Feriam secundam, & eo casu in primis Vesperis non est mutandus prædictus versus, quia verè eo die obiit. Infra Octavam verò dicitur, ut in Festo, quia, ut sæpe dixi, tota Octava est velut unus, idèmq; dies, Octava scilicet Festi, non autem Octava dierum mensis, intra quem translatum Festum continet celebrari, quod bene nota. Hucusque Gavantus, cui tamen Recentior quidam, & in Rubricis optimè versatus Rubricista acriter se opposuit, & privato scripto fusè pro-*

bare conatus est, Rubricam illam interlinearem in Hymno Confessorum non Pontificum appositam: *Si non est dies obitus*: de Solis Translationibus Reliquiaris, vel alijs illorum Titulis ac Memorijs v. g. Inaugurationis, Canonizationis &c. non verò de eorum Festis Natalitijs in diem aliam (præcisè propter Festorum occurrentium impedimentum) sive stabiliter, sive casualiter translatis intelligendum esse. Probat autem hanc suam opinionem duplici potissimum argumento. 1. Quòd dies obitus Ecclesiasticè & moraliter (prout Papa loqui potuit, & debuit) adhuc maneat, etiamsi fiat Translatio Festi; atque adeò hæ voces *Festum, Dies Festi*, sive *Tituli* pro synonymis sumantur, nec per Translationem Rubricalem in Choro & Officio quidquam perdant; id quod varijs instantijs ostendit; nam & Dies Paschatis, vel Pentecostes vocatur adhuc Festum Paschatis &c. etiam si singulis ferè annis in alium diem, quàm quo verè peractum est Mysterium, transferatur. Et in Missa pro Defunctis in die Depositionis dicitur: *Quam hodie de hoc Saculo migrare iussisti*: etiamsi funus frequenter post aliquot dies ab obitu deponatur. Item Festum S. Stephani ejusdem Natalis 26. Decembris dicitur, etiamsi non diu post Ascensionem lapidatus sit. Ex quibus proin exemplis satis patet, Ecclesiam in voce *Hodie* & similibus æquivalentibus non scrupulosam esse, sed hæc vel illâ die fieri, aut factum esse, simpliciter asserere, quâ memoriam illius facti celebrat. 2. Idipsum probat ex tit. 10. Rubric. Gen. ubi supponitur, de Festis translatis omnia dicenda esse, sicut de non translatis, nullâque mentio de hac exceptione facta est licet Urbanus VIII. in Bulla Breviario à se correcto præfixa, dicat, Rubricas in eo, detractis nonnullis, quibusdam adjectis, clariùs & commodiùs explicatas esse. Verùm ut ego hunc discursum efficaciter, rectèque probare judicem, rationem à Gavanto pro sua sententia allatam (ne scilicet mendacium dicatur, quòd eo die obierit) solidam non esse, ut quæ per omnes suprâ allatas, pluresque alias instantias efficaciter refutetur, non censéo tamen ab ejusdem Gavanti sententia recedendum ob sequentem præcipuè rationem, quòd cum haud dubiè hæ voces: *Dies obitus*: duplici modo sumi potuerint ab Ecclesia, physicè scilicet, & moraliter, hanc hoc loco physicè & strictè eas sum-

sumpsisse, colligatur ex varijs argumentis. 1. Ex ipsis Recentioribus Breviarijs, & Diurnalibus, ut vocant, quæ in certis quibusdam Festis v. g. S. Dominici, S. Salsij, S. Basilij &c. diligenter & signatè monent, hunc versum mutandum esse; cum ergo dubitare nemo prudenter possit, quin omnia, quæ in ejusmodi Breviarijs comprehenduntur, auctoritate Sedis Apostolicæ, quæ speciatim valde semper sollicita fuit, ut uniformis in Horis Canonicis persolvendis ritus observaretur, sint inserta, meritò hæc sola auctoritas sufficere potest ac debet, ad communem Gavanti sententiam retinendam. 2. Id ipsum sat clarè probatur ex decreto S. Congregationis Rituum 9. Junij 1668. edito, in quo eadem sententia clarissimè indicatur, & confirmatur sequentibus verbis: *Sacra Rituum Congregatio ad relationem Eminentissimi D. Cardinalis Brancatij censuit, Officium SS. ad libitum, si cadat in die impedita, non tamen in concursu alterius aequè, & magis privilegiati, debere transferri, in proximam diem non impeditam, & mutandum verbum Hymni: Iste Confessor; ut in Festo S. Philippi Nerij, mense Maio tunc ad libitum celebranda.* 3. Non parùm etiam ex ipsa praxi eadem opinio Gavanti confirmatur, quæ quidem praxis adeò communis est, ut non ego duntaxat, sed alij quoque Rubricistæ hoc super dubio à me consulti mecum apertè confessi sint, nunquam se de alia praxi & opposita supra citati Recentioris sententia quidquam audivisse; cur ergo à tam recepta, & ab ipsa, ut vidimus, Ecclesia approbata consuetudine recedamus? Neque obstat, quòd in Rubricis generalibus nulla de hac mutatione in Festis translatis faciendâ mentio sit facta; nam neque novum, neque infrequens est, quòd in decursu ipsius Breviarij speciales aliquæ Rubricæ inserantur, per quas Rubricis generalibus derogetur; sic enim de facto in Festis infra Octavam Nativitatis Domini occurrentibus vix ulla Rubrica Generalis servatur; & in Festo SS. Joannis & Pauli 26. Junij cum Octava S. Joannis Baptistæ concurrente contra leges Rubricarum generalium integræ Vesperæ secundæ SS. Martyribus attribuuntur, nec tamen aut hujus, aut priorum Rubricarum specialium ulla in Rubricis generalibus mentio est facta.

III. Omittitur à Triduo ante Pascha usque ad Domini-

cam in Albis exclusivè. Item in die Epiphaniæ, & in Officio Defunctorum.

§. V.

De Antiphonis Nocturnorum.

I. **I**N Dominicis & Ferijs sumuntur semper ex Psalterio. In Festis Duplicibus & Semiduplicibus sumuntur ex Comuni Sanctorum, nisi propriæ habeantur. In diebus infra Octavam, & in ipsa Octava accipiuntur communiter eadem, quæ ipso die Festo acceptæ fuerunt. In Festis Simplicibus & Vigilijs ex Psalterio sumuntur.

II. Tempore Paschali, omnes Psalmi unius Nocturni sub prima tantum Antiphona dicuntur, (excepto Officio de Festo Ascensionis) quæ proinde in fine cæteris omnibus omissis repetitur, addito Alleluja.

III. In Duplicibus quælibet Antiphona tam antè, quam post Psalmum vel Psalmos integra dicitur: alijs autem diebus ante Psalmum vel Psalmos tantum inchoatur, & in fine Psalmi integra dicitur.

IV. In Septuagesima usque ad Pascha, quando Antiphona habet Alleluja, hoc omittitur.

V. Si Antiphona sumitur ex principio Psalmi vel Cantici, non repetitur principium, sed statim pergitur, in Psalmi vel Cantico, nisi in Antiphonæ fine Alleluja addatur, tunc enim in Duplicibus Psalmus ab initio repetitur, ut notat Gavantus s. 9. c. 7. n. 17.

§. VI.

De Psalmis Nocturnorum.

I. **I**N Dominicis, Simplicibus, Ferijs, & Vigilijs simplicibus sumuntur ex Psalterio. In Festis Duplicibus & Semiduplicibus accipiuntur ex Comuni Sanctorum, nisi proprij assignentur. In diebus infra Octavam, & ipsâ Octava sumuntur iidem, qui in Festo sunt accepti.

II. In fine Psalmorum semper additur *Gloria Patri*. In Officio Defunctorum loco *Gloria Patri*, dicitur *Requiem æternam*.

III. Qui dividit Nocturnam à Nocturno, per horam unam,